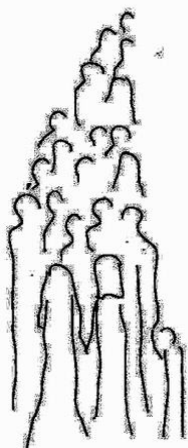

СИМВОЛ НА ВЯРАТА

БЮЛЕТИН НА ЦЕНТЪРА ЗА РЕЛИГИОЗНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И КОНСУЛТАЦИИ
"СВВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ" ПРИ СТОЛИЧЕН ХРАМ "СВВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ"
Брой 2, 10 ноември 2006 година

Никео-Цариградски Символ на вярата

1. Вярвам в един Бог Отец, Вседържител, Творец на небето и земята, на всичко видимо и невидимо.
2. И в един Господ Иисус Христос, Сина Божий, Единородния, Който е роден от Отца преди всички векове: Светлина от Светлина, Бог истинен от Бог истинен, роден, несътворен, единосъщен с Отца, чрез Когото всичко е станало.
3. Който заради нас, човечите, и заради нашето спасение слезе от небесата и се въплъти от Духа Светаго и Дева Мария и стана човек.
4. И бе разпнат за нас при Понтия Пилата, и страда, и бе погребан.
5. И възкръсна в третия ден, според Писанията.
6. И възлезе на небесата и седи отдясно на Отца.
7. И пак ще дойде със слава да съди живи и мъртви и царството Му не ще има край.
8. И в Духа Светаго, Господа, Животоворящия, който от Отца изхожда, Коумто се покланяме и го славим наравно с Отца и Сина, и Който е говорил чрез пророците.
9. В едната, света, вселенска (съборна) и апостолска Църква.
10. Изповядвам едно кръщение за опрощаване на греховете.
11. Чакам възкресение на мъртвите.
12. И живот в бъдещия век! Амин.

ЕДНА Е ЦЪРКВАТА, СЕКТИТЕ СА ЛЕГИОН

(Продължение от бр. 1)

Скъпи братя и сестри в Христа,

В брой 1 на нашия бюлетин ви запознахме с произхода и не много популярната история на явленията, обозначаващи с термините "ерес" и "секта". Препотвърдихме традиционната позиция на Православната църква, която се отнася с искрена любов към инакомислещите хора, проявява забележителна търпимост към тези, които изповядват различна религия, но същевременно категорично отхвърля догматичните сектантски отклонения, атаките срещу Православието, незачитането на църковната йерархия и църковните тайнства, нездравия и често неморален начин на живот в много от сектите, криминалните

прояви на някои техни членове и водачи.

Заклучихме, че не е коректно сектантските организации да се наричат "църкви", тъй като те възприемат само част или почти нищо от Евангелското учение и от апостолската традиция, като им дават произволно тълкуване и изкривено приложение в живота.

Отбелязахме, че съществуват някои основни критерии за различаване на сектите от Църквата и в настоящия брой на нашия бюлетин ви предлагаме да се запознаем с тях, така че за в бъдеще да можем да предпазваме себе си, децата си, близките, приятелите и колегите си от отрицателното въздействие на сектантството.

Църквата	Сектите
е една	са много
е общество от последователи на Исус Христос, които твърдо вярват, че Той е Син Божи, Спасител и Изкупител на целия човешки род	много от тях считат Исус Христос само за посредник между Бога и хората, или за един от многото пророци и религиозни водачи
вярва в Св. Троица – Отец, Син и Св. Дух	Триединният Бог често се “заменя” от Енергия, Сила, Космически Разум, езически божества, бог и богиня, богиня-майка-природа-Земя, извънземни, сатана
учението ѝ е неизменно /Гал. 1:8/	видоизменят ученията си
еднакво тачи свещ. Писание и свещ. Предание	изопачатват или направо отхвърлят свещ. Писание или свещ. Предание, или и двете
членовете ѝ участват в едно богослужение	имат най-различни ритуали
членовете ѝ се освещават от даровете на Св. Дух в 7-те тайнства	отричат някои или всички църковни тайнства и ги заместват с концерти, лекции, харизматични проповеди, изкуствена възбуда, нервни изстъпления, медиумни сеанси, контактърство, фалшиви откровения и изцеления, медитации, сексуални и кървави ритуали
членовете ѝ се стремят към опрощаване на греховете	в повечето случаи отричат необходимостта от покаяние
членовете ѝ се стремят към вечно спасение	често омаловажават значението на вечната съдба на човека или напълно я отричат
изповядва възкресението на цялостния човек – с душа и тяло във вечното Божие царство	говорят за прераждане; за живот в етерно, астрално и др. тела; проповядват, че след смъртта няма друг свят, че ще построят рая на Земята
ръководи се от Богоустановена йерархия, получила своите правомощия по силата на ненакърненото апостолско приемство	отричат църковната или каквато и да било духовна йерархия
гради се върху принципа на демократичното съборно управление, зачитащо човешката свобода	лидерите /ако има такива/ упражняват тоталитарна власт и ограничават свободния избор и личното пространство на човека
има мъжко свещенство	допускат и женско “свещенство” / жречество
почита св. Богородица	не почитат св. Богородица или просто я отъждествяват с езическите богини на плодородието
Почита св. Кръст, св. икони и св. мощи, тъй като с идването Си на Земята Господ Исус Христос наново е осветил природата, човешкото естество и човешкия образ	почти винаги отричат иконопочитанието или го заменят с преклонение пред природните стихии
се стреми да обхване цялото човечество	се изживяват като богоизбран елит
уважава и съхранява семейството	в повечето случаи разединяват и унищожават семейството
е наднационална, но уважава и съхранява и развива националните и културни традиции	в повечето случаи омаловажават и отхвърлят националните и културни традиции
не се стреми към земно благополучие	често обещават материално замогване като знак за Божието благоволение и постигане на райско блаженство тук, на земята
не се стреми към политическа власт	целят да се инфилтрират в политическите структури
моли се за доброто управление на светските власти	често са враждебни към светската власт
не поддържа военни или паравоенни организации	нерядко имат военни или паравоенни структури

ЕДНА, СВЯТА, ВСЕЛЕНСКА И АПОСТОЛСКА ЦЪРКВА

Тези, които смятат, че словото “църква” обозначава християнския храм, в който се отбиват няколко пъти в годината – те все още не са разбрали какво е Църквата Христова.

Тези, които през седмица минават пътят през храма, ей тъй някак – за всеки случай! - и мислят, че са в Църквата Христова – те все още не се намират в нея.

Тези, които през ден влизат в храма, но не участват в църковните тайнства и иронизират духовниците и миряните или пък просто не общуват с тях – те все още не са влезли действително в Църквата Христова.

Тези, които под “църква” разбират “религиозна институция” или “една от неизброимите човешки организации” - те все още не са вкусили небесната сладост на божествените дарове, които щедро раздава Църквата Христова.

Тези, които ...

Тези, които считат, че има много истински църкви – те все още не са разпознали Църквата Христова.

А ние знаем ли?

Разбираме ли точно какво в продължение на векове се препотвърждава от православните християни, когато по време на всяка св. Литургия всички произнасят думите: “(Вярвам) в една, свята, вселенска и апостолска Църква”?

Осъзнаваме ли, че:

Христовата Църква е и може да бъде само **една** и единна, тъй като “един е Господ, една е вярата, едно е кръщението” (Еф. 4:5) и тъй като Сам Господ се моли за Църквата с думите: “да бъдат всички едно” (Йоан 17:21);

Христовата Църква е **свята**, тъй като “Христос обикна църквата и предаде Себе Си за нея, за да я освети, като я очисти с водната баня чрез словото; за да я представи на Себе Си славна църква, която няма петно, или порок, или нещо подобно, но да бъде света и непорочна” (Еф. 5:25-27);

Христовата Църква е **вселенска**, тъй като нейното благовестие пребъдва в целия свят (срв. Мат. 28:19; Кол. 1:6); тъй като в Христа “няма вече юдеин, ни елин; няма роб, ни свободник, няма мъжки пол, ни женски” (Гал. 3:28); тъй като проповядваното от нея учение има универсално значение за всички хора от всички времена; тъй

като Църквата включва равноправно и съборно всички свои членове; тъй като тя е “живо и действено единение на Христа, йерархията и народа”;

Христовата Църква е **апостолска**, тъй като тя неизменно пази чистото учение, завещано от Господ Иисус Христос на св. апостоли, и без прекъсване предава даровете на Св. Дух чрез св. тайнство Свещенство, което води началото си още от времето на Христовите ученици и е съхранено в Православната Църква до днес.

Искушаваме се да допълним тези водещи характеристики с още няколко, които освен това успешно обезоръжават някои критици

относно същността на истинската Христова Църква, често отправяни днес към нея от страна на недоброжелателни или не особено компетентни критици.

Универсалността и непреходността на християнските догмати обуславят **идейната неизменяемост на църковната вяра**. Същото се отнася и за нейните **нравствени принципи и ритуали**, чрез които постоянно се обновява “паметта за светите Божии дела”. Св. Литургия е “средоточие на богословието”, коректив и кулминация на християнския религиозно-нравствен живот. Св. тайнство Евхаристия (Причастие), по време на което християните приемат Тялото и Кръвта Господни, е установено от Самия Господ (Мат. 26:26-28), поради което значението и формата му не подлежат на преоценка и промяна. Следователно доктриналната, етическата и литургичната **устойчивост** на Църквата е нейно положително и необходимо качество и не бива да се възприема като анахронизъм, вреден за развитието на човечеството. Нещо повече, в съществуването си Църквата се опира както върху Свещ. Писание, така и върху Свещ. Предание. **Свещ. Писание** е неизменното Божие слово. **Свещ. Предание** е самият живот на Църквата, нейният благодатен опит, който представлява “постоянно обновление чрез Св. Дух”. “Православната Църква ... е Църква на непрекъснатото възплъщение на истината чрез Светия Дух. Тя е Църква на Преданието, но не в статичен, а в динамичен смисъл.”⁷ От това следва, че в Църквата **традицията и обновата** съжителстват безконфликтно, като се подкрепят

взаимно.

Тъй като **Бог е любов** (1 Йоан. 4:8), а **Църквата е най-съвършеното Му дело**, в нея Божията любов пребъдва в най-висша степен като осмисля и ръководи стремленията и действията на християните за тяхно спасение и Божия слава. Абсурдно е твърдението, че основният стремеж на Църквата е да всеява страх в душите на хората с цел да ги държи в подчинение на своята авторитарна власт. Ако беше вярно, това би означавало, че по неизясними причини и в неизвестен исторически момент Църквата е изменила природата си и начина на своето съществуване в света, което в действителност е невъзможно. Защото **Христос е неин Глава** (срв. Еф. 5:23), а членовете на Църквата са водени от общата си **крайна цел – единението с Бога чрез взаимна и богопосветена любов**.

Църквата е единствената общност, в която **интересите на всички нейни участници изцяло съвпадат**. Църквата е **богочовешки организъм** с две измерения, земно и небесно, и нейните стремежи не са от този свят. Тя не може да бъде обвинявана в утилитарност на целите, авторитарност и човеконенавистничество, тъй като има преди всичко мистичен характер и служи на самата Любов. А *“съвършената любов пропъжда страха”* (1 Йоан. 4:18) и *“не дири своето”* (1 Кор. 13:5). Църквата вярва в равнопоставеността на всички хора пред Божията любов. Върху тази вяра се гради и **съборността** на Църквата. Тя се изразява в синодалния (противоположен на едноличния) начин на нейното управление, както и в *“единството на духа чрез връзките на мира”* (Еф. 4:3), с което се характеризират отношенията между Бога, духовниците и миряните. В този смисъл **няма подемократична общност от Христовата Църква**.

Православната църква има още едно твърде ценно качество – нейните членове ревностно пазят **святото име християни**, оставайки верни на своя Спасител и Бог Исус Христос. Останалите християнски и псевдохристиянски общности не могат да се похвалят със същата степен на принципност и закономерно се именуват другояче, с което сами признават отделянето си от едната, свята, вселенска и апостолска Църква. Така днес наблюдаваме разнообразие от имена като: римокатолици, лутерани, реформати, англикани, епископалиани, методисти, презвитериани, баптисти, адвентисти, кембълити, конгрегационалисти, менонити, квакери, мормони, свидетели на Йехова, евангелисти, петдесетници, теософи, антропософи, дъновисти, унитарии-универсалисти и стотици други. Още в средата на 1 в. св. апостол Павел подчертава колко е важно единството на Църквата и колко е опасно и абсурдно робуването на частните мнения на един или друг религиозен водач за сметка на чистотата и цялостта на християнското учение. Ето защо апостолът увещава християните от всички времена: “Моля ви, братя, в името на Господа нашего Исуса Христа, да

говорите всички едно и също, и да няма помежду ви разцепления, а да бъдете съединени в един дух и в една мисъл. А това казвам, защото един от вас дума: “аз съм Павлов”, друг: “аз пък – Аполосов”, трети: “аз съм Кифин”, а друг: “аз пък – Христов”. Нима Христос се е разделил?” (1 Кор. 1:10,12,13). За съжаление мнозина от нашите съвременници не се съобразяват с това мъдро апостолско напътствие. Такива определят и практикуват вярата си като се идентифицират даже не с личността на някой от Христовите апостоли, а с хора, напълно чужди на Православната църква. Така се стига до неприемливи от християнска гледна точка изявления като: “аз съм последовател на Мартин Лутер”, “а аз – на Жан Калвин”, “аз – на Джозеф Смит”, “аз – на Елена Блаватска”, “аз – на Рудолф Щайнер”, “аз – на Петър Дънов”, “аз – на Улф Екман”, “аз – на Дейвид Бърг”, “аз – на Ваклуш Толев” и т. н. При това хората с подобно мислене считат себе си за “истинските” християни, а Православието отритват като “примитивно”, “изчерпано”, “непригодно за модерния човек”, “скриващо истината” и т. н.

За нас, **православните християни**, е немислимо да се делим на последователи например на св. Василий Велики, на св. Григорий Богослов, на св. Григорий Нисийски, на св. Максим Исповедник, на св. Йоан Дамаскин, на св. Симеон Нови Богослов, на св. Григорий Палама, на св. Никодим Светогорец, на св. Йоан Кронщадтски и др., въпреки че всички тези учители и светители са канонизирани от Църквата като светци и през вековете непрестанно лекуват чрез чудотворството си нашата немощ във вярата и просвещават нашето объркано религиозно съзнание. Щом **правилното славене на Бога** в Църквата не допуска разделението и прекомерната почит към светците, колко по-малко то следва да възприема робуването спрямо обаянието на един или друг самозван “посветен”, пророк, пастор или гуру.

Братя и сестри, не бива да изгубваме афинитета към църковната си традиция, нито уважението към църковното свещенослужение. Според св. Викентий Лерински (5 в.) да бъдем верни или най-малкото точно да познаваме автентичното християнство означава да следваме “всеобщността, древността и съгласието. Да следваме всеобщността значи да признаваме за истинска само тази вяра, която изповядва цялата Църква по цялото земно кълбо; да следваме древността значи в никакъв случай да не отстъпваме от онова учение, към което се придържали нашите св. отци и прадеди; да следваме най-сетне съгласието значи в самата древност да приемаме само ония вероопределения и решения, към които се придържали всички или най-малко поне почти всички пастири и учители.”⁸

Нека помним, че дълбокото познаване и пълноценното участие в благодатния живот на Църквата трайно преобразява нашето съществуване като му придава качество и смисъл от най-висш, непреходен порядък.

Д-р Десислава Панайотова